

Становище

От проф. Иван Никифоров, д. а. н.

София, ул. Милевска планина № 16, телефон 0887318585,

e-mail iv.nikiforov@abv.bg

Относно: Дисертационен труд на тема: **„Децентрализация и градско развитие, перспективи за децентрализация на градовете в аспекта на съвременното урбанистично развитие на градовете“**, съставен от арх. Билал Исмаил Гаирли, докторант в катедра „Градоустройство“ на УАСГ.

Трудът е добре структуриран от въведение, пет глави и заключение.

В **глава първа** са изследвани основните фактори, определящи плановата и пространствена структура на градовете, правилно разделени на две основни групи – природни и антропогенни. Разгледан е накратко историческият процес на урбанизация с акцент върху съвременните процеси и формирането на глобални градове. Анализите водят до обосновани изводи относно съвременната градска структура.

В **Глава втора** са представени характерни опити за децентрализация на големи градове с техните предимства и недостатъци: Париж, Лондон и Виена – от Европа, Риад, Дамаск, Кайро и Багдад– от страните в Близкия Изток. Интерес представляват обобщенията на съвременните процеси на урбанизация в Арабските държави, по отношение на които са открити както общи характеристики, така и индивидуални особености. В изводите е направен и паралел с градското развитие в Европа и Северна Америка.

Глава трета е посветена на „Методико-планови аспекти на градското развитие-класически постановки и съвременни схващания“. Разгледани са примери и литературни източници, които дават сравнително ясна представа за теоретичните изследвания по теми, свързани с развитие на големите градове и тяхното оптимално структуриране. Представените изводи са твърде общи и не са достатъчно добре обвързани със съдържанието на раздела.

В **глава четвърта** са анализирани Теоретични пространствени модели на централизиран и децентрализиран голям град в аспекта на съвременното урбанистично развитие. Изяснени са процесите на децентрализация в развитието на големите градове както като теоретични постановки, така и чрез примерите на София и Дъблин. За град София е изведена убедителна концепция за перспективно развитие чрез разглеждането и като система от 6 макропространствени структури – 1 център и 5 спомагателни. Предложен е авторов модел за градско развитие, който предлага съвременен начин за градско планиране. Развитието на големите градове правилно е разгледано и в регионален и национален контекст. Разгледани са френската политика за децентрализация на база на „ полюсите и центровете на растежа“ с автори Франсоа Перу и Жан Будвил, както и българската политика, изведена в Националната Концепция за Пространствено

Развитие. Предложена е и авторова концепция за децентрализирана система на регионално и национално ниво.

В **глава пета** е показано приложение на теоретичния модел в плановото и пространствено развитие на Дамаск на ниво град:

- Намеса в сформиранието на самия град и „пренареждане на центъра;
- Освобождаване на града от дейности, които притискат неговия център;
- Изграждане на центрове около града, извън неговата територия;

Приемам претенциите на автора за теоретичния и практически принос на труда;

В заключение въз основа на становището предлагам на докторанта Билал Исмаил Гаирли да бъде присъдено научното звание „доктор“.

Проф. И. Никифоров, д. а. н.

Дата: Януари, 2022